

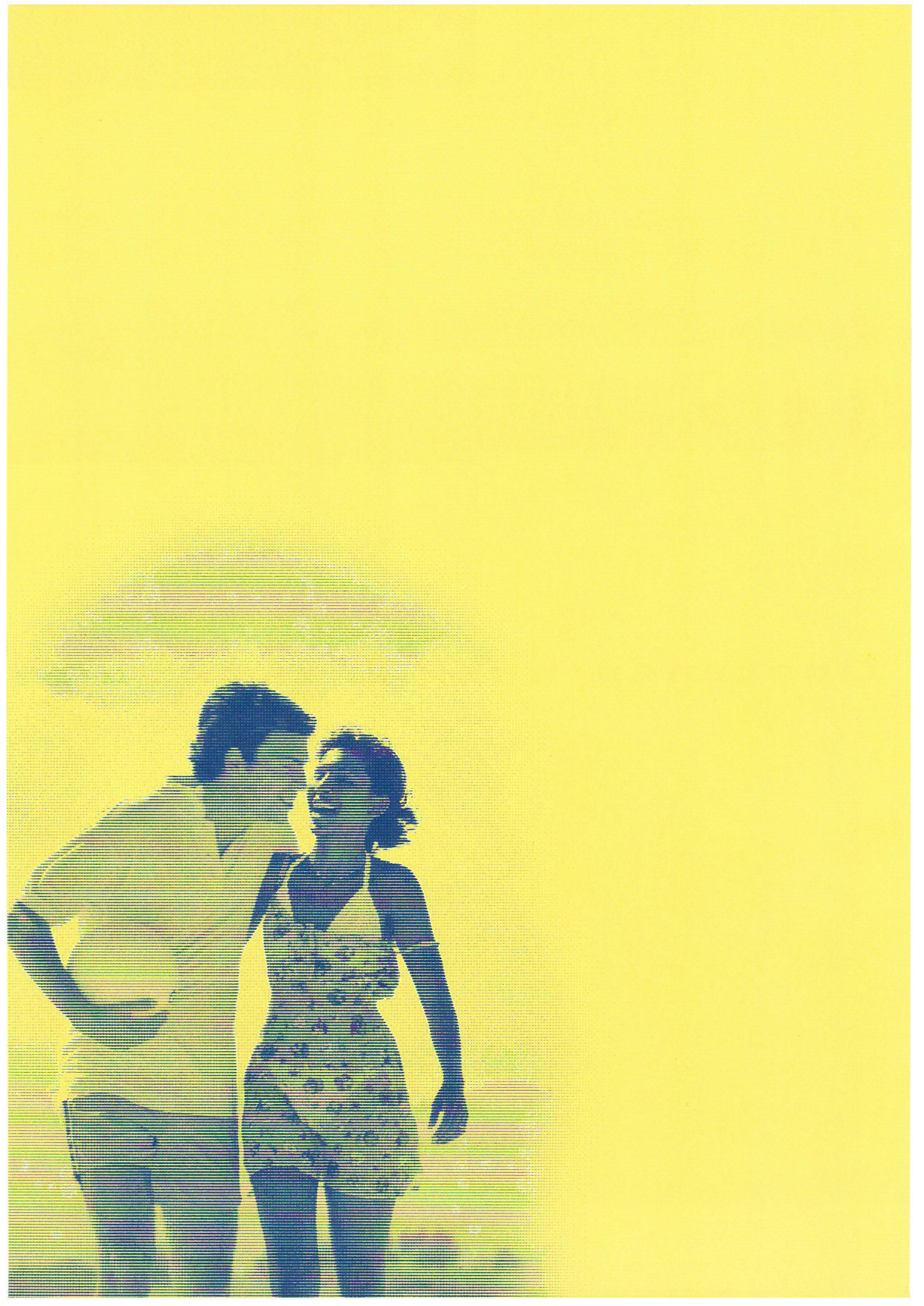


ministerie van de Vlaamse Gemeenschap  
afdeling Waterwegen Kust (AWZ)



# Oostende weer zeewaardig





# Oostende weer zeewaardig



De voorbije jaren vormt Oostende het meest kritische punt inzake de zeevering langs de Vlaamse kust. Om overstroming zoals in 1953 te voorkomen en de stad in de toekomst te beschermen tegen zware stormen, is een kustverdedigingsproject gestart voor het structureel herstel van de kust ter hoogte van Oostende Centrum.

Na diepgaand studiewerk werd in Oostende gekozen voor een natuurlijke oplossing, waarbij de golfenergie gebroken wordt door een zandstrand, dat vastgehouden wordt met behulp van een beschermingsdam.

In het verleden zou men eerder gedacht hebben aan een nieuwe verhoogde en verzwaarde zeedijk.

Om echter in te spelen op de geschatte stijgingen van de zeespiegel zou men de dijk nog hoger moeten bouwen. Deze is immers naderhand niet zo makkelijk aan te passen aan een veranderende zeespiegel. Bovendien verstoort een zeedijk de natuurlijke kustprocessen, waardoor het zand voor de zeedijk wordt weggespoeld. De zeedijk in Oostende heeft immers al geleid tot de aantasting van het Groot Strand.



# Waaruit bestaat het kustver

Het project bestaat uit vier onderdelen: er komt een nieuw strand, een zeegrindsuppletie, een beschermingsdam met wandelpasserelle en een nieuwe dijk .

## Nieuw strand

Het nieuw strand wordt gerealiseerd door de uitvoering van een zandsuppletie voor de zeedijk, waardoor een droog strand gecreëerd wordt vanaf de Kapucijnenstraat in de richting van het Casino-Kursaal. Dit strand zal een voldoende veiligheid bieden tegen overstroming van de Oostendse binnenstad door de zee. Het zal ervoor zorgen dat het Groot Strand een meer natuurlijke breedte krijgt, zodat ook de badinstallaties aldaar beter beschermd zijn.



## Beschermingsdam met wandelpasserelle

De bouw van een beschermingsdam ter hoogte van de Kapucijnenstraat moet ervoor zorgen dat het nieuw strand stabiel blijft, dat de verzanding van de nieuwe havengeul voorkomen wordt en het Klein Strand maximaal behouden blijft.

Op de dam komt een wandelpasserelle, die 400 meter in zee loopt. Voor wandelaars en bewoners is de visuele impact van de dam een zeer belangrijk gegeven. De Gentse architect Wilfried Eggermont heeft daarom een architectonisch ontwerp opgemaakt, waarin de traditionele beeld-elementen van onze Vlaamse Kust zijn opgenomen: het strandhoofd en het staketsel. De nauwe verbondenheid met de natuurelementen zoals wind en water kan door het ontwerp behouden blijven. Ter hoogte van het Zeeheldenplein zal het spel van golven, die tegen een dijk breken, nog steeds zichtbaar zijn.



# dedigingsproject ?



## **Zeegrindsuppletie**

Het nieuwe strand wordt aan het zeewaartse uiteinde beschermd met een rand in zeegrind onder water zodat het zand niet wegspoelt.



## **Nieuwe zeedijk**

Het is uiteraard niet aangewezen om binnen het havengebied een zandsuppletie uit te voeren. Daarom zal er een zeedijk gebouwd worden ter hoogte van het Zeeheldenplein, met een flauwe helling en in plateauconstructie. De trapvorm van de nieuwe dijk zal het spel van de aanrollende golven benadrukken.

# Milieu-effectenrapport (MER)

Een Milieu-effecten rapport bestudeert alle mogelijke positieve en negatieve effecten, die de componenten uit het kustverdedigingsproject kunnen veroorzaken vanuit verschillende disciplines. Voor negatieve effecten werden maatregelen voorgesteld, zodat de effecten bij de uiteindelijke uitvoering van het project beperkt blijven. Het is de bedoeling van het MER om een evenwichtige en integrale beoordeling op te maken van het project.

Het MER is op 17 augustus 2001 conform verklaard. Hieronder volgt een bondige samenvatting van de bestudeerde disciplines en de voornaamste negatieve en positieve effecten van het kustverdedigingsproject. Het volledig rapport kan eenieder raadplegen op de website van de administratie Waterwegen en Zeewezen : [www.lin.vlaanderen.be/awz/](http://www.lin.vlaanderen.be/awz/)

## Welke disciplines zijn bestudeerd?

De discipline 'bodem en water' bestudeert de effecten van het project op het golfklimaat en op de zeebodem. De kustlijnevolutie ten oosten van de haven komt eveneens aan bod.

In de discipline 'geluid en trillingen' wordt ingegaan op het lawaai tijdens de werken en de maatregelen, die moeten genomen worden om het geluid in de omgeving tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

De discipline 'fauna en flora' geeft een overzicht van de mogelijke invloeden op plant en dier. Ook verstoringen tijdens de werken worden bekeken. Men neemt ook het verdwijnen van golfbrekers en de biologische effecten hiervan onder de loep, alsook de mogelijkheden van de nieuwe beschermingsdam op vlak van biologische diversiteit.

Een duidelijke evaluatie van de effecten op onder andere structuur- en relatiewijziging, perceptieve kenmerken en de belevingswaarden is terug te vinden binnen de discipline 'monumenten en landschappen'.

In de discipline 'mens' wordt gekeken naar de effecten op de functionele aspecten, zoals wonen, werken en recreatie en op de ruimtelijke aspecten, zoals gebruikswaarde, verkeersleefbaarheid, belevingswaarde en toekomstwaarde.



# Voornaamste milieu-effecten

## Milderende maatregelen

De voornaamste milieu-effecten van het project hebben betrekking op het maritiem-landschappelijke en op de belevingswaarde. Het karakter van de bestaande zeedijk, die de golven breekt, verdwijnt en daarmee ook de typische ervaringen, die de wandelaar in zich opneemt door de onmiddellijke nabijheid van de zee. Ook de functie van de zeedijk als rustplaats naast de drukke stranden zal wegvallen.

De negatieve aspecten worden gemilderd door de bouw van de beschermingsdam met wandelpasserelle. De dam betekent een nieuw uniek element aan de Oostendse kust. De wandelpasserelle in zee herstelt de mogelijkheid om rechtstreeks contact met de zee te ervaren en neemt de functie van rustpunt over. De wandelaar kan nog steeds de elementen van zee, wind, golven, zout, zand en water van heel nabij ervaren. Het contact tussen de zeedijk en de zee wordt hersteld ter hoogte van het Zeeheldenplein.



## Tijdelijke effecten

Tijdelijke effecten ontstaan tijdens de bouwfase. Dan kan enige geluidshinder voorkomen. Alle maatregelen worden evenwel genomen om het lawaai zo beperkt mogelijk te houden. De uitvoering van de dam en het strand gebeurt vanuit zee. Enkel voor de bouw van de nieuwe zeedijk aan het Zeeheldenplein en de aanzet van de dam zal vanaf de wal worden gewerkt. Tijdens de werkzaamheden zal men geluidsarme machines inzetten. Er wordt ook nog gestreefd naar een minimale verstoring van de overwinterende vogels.

De aanvoer van materialen gebeurt zoveel mogelijk vanop het water. Transporten over het land zullen slechts plaatsvinden op door de Stad Oostende goedgekeurde dagen en via vaststaande routes.

## Positieve effecten



Het is van primordiaal belang dat het kustverdedigingsproject zorgt voor een optimale beveiliging van Oostende tegen overstroming door de zee. Maar het toekomstig strand zal, in combinatie met de beschermingsdam met wandelpasserelle ook een belangrijke stedelijke en toeristische meerwaarde voor de Stad aan Zee betekenen.

In elk geval is de realisatie mogelijk van een nieuwe toeristisch-recreatieve wandelroute.



Oostelijke havenkant

# Modernisering van de haven

Ook de werkzaamheden met betrekking tot de voorhaven van Oostende krijgen stilaan meer vorm. De haven moet immers gemoderniseerd worden om de toegankelijkheid voor grotere ferries, cruiseschepen en vrachtschepen mogelijk te maken. Het havenproject zal Oostende een grotere economische slagkracht geven, wat ook de werkgelegenheid ten goede komt.

## Haventoegang

Om de nieuwe haventoegang te realiseren is het noodzakelijk om twee nieuwe havendammen te bouwen. De nieuwe westelijke havendam situeert zich ter hoogte van de Kapucijnenstraat. De nieuwe oostelijke dam wordt aangezet in het verlengde van de Hendrik Baelskaai.

Omdat het havenproject ruimtelijk naast het kustverdedigingsproject gesitueerd is, was het nodig om beide projecten op elkaar af te stemmen.



Daarom besliste men de beschermingsdam te laten samenvallen met de nieuwe havendam, die nodig is om de toegankelijkheid van de haven te vergroten. Het Oosterstaketsel zal moeten afgebroken worden om voldoende beweegruiimte voor de schepen te hebben. Het Westerstaketsel kan behouden blijven. Er zullen ook maatregelen genomen worden om het Klein Strand te vrijwaren van aantasting.

Net als de westelijke beschermingsdam zal de nieuwe oostelijke dam worden gecombineerd met kustverdediging en strandverbetering. De beschermingsdam zal gedeeltelijk toegankelijk zijn voor wandelaars en hengelaars. Andere zones zouden

dan weer beschermd moeten worden om de rust voor de vogelpopulatie te verzekeren.

De vaargeul wordt verder verbreed en verdiept. Het zand dat hierbij vrijkomt, gebruikt men voor de aanleg van het nieuwe strand.

## Oostelijke havenkant

De oostelijke havenkant, ter hoogte van het Fort Napoleon, sluit rechtstreeks aan op een gebied met mogelijkheden voor natuurontwikkeling. Het is de bedoeling een strandverhoging te realiseren door een zandsuppletie vanaf de oostelijke dam tot ter hoogte van het voormalig militair hospitaal. Op de oostelijke oever komt een stedelijk ontwikkelingsgebied dat aansluit op de Hendrik Baelskaai. Een werkgroep met landschapsarchitecten en specialisten op gebied van stedenbouw, onder leiding van Vlaams Bouwmeester bOb Van Reeth, zal zich over de architectuur van dit gebied buigen. Het biedt immers een enorm potentieel aan groene ruimte, met de aanleg van speelduinen en struinnatuur, die recreatiemogelijkheden geven voor jong en oud. Tussen de werkgroep en afdeling Waterwegen Kust zal een afstemming gebeuren.

# Open communicatie

Bij grootschalige infrastructurele projecten is communicatie met de bevolking van wezenlijk belang, zowel voor als tijdens de werkzaamheden.

De afdeling Waterwegen Kust introduceerde het kustverdedigingsproject tijdens de traditionele nieuwjaarsreceptie in het Casino-Kursaal voor de bedrijven van Oostende.

Om de bevolking en de bezoekers van Oostende te laten kennismaken met de plannen werd gedurende de zomermaanden op de zeedijk ter hoogte van de Kapucijnenstraat een kijkdoos geplaatst. Via een kijkelement kon men een gesimuleerde afbeelding zien van het nieuw strand en

de beschermingsdam met wandelpasserelle. Zo kon de kijker ervaren dat het contact met de zee en de belevingswaarde daarvan vast en zeker niet zal verdwijnen.

De afdeling Waterwegen Kust wil haar plannen ook meer in detail uiteenzetten. Zij doet dit in de vorm van een informatieve tentoonstelling in het Hotel Thermae Palace, die vrij toegankelijk is voor alle bezoekers en zeker de Oostendenaars zal aanspreken.

Tenslotte verrijzen er in de omge-



ving van de geplande werken borden met foto's van de toekomstige situatie. Een wandeling langs deze foto's geeft een goed beeld omtrent de inplanting van de verschillende onderdelen van het project.

Ook in de toekomst zal de bevolking op de hoogte gehouden worden van het verloop en de aanpak van het kustverdedigingsproject.

## Hoe nu verder?

Op dit ogenblik is het MER conform verklaard en is de bouwvergunning aangevraagd. Tussen de aanvraag van de bouwvergunning en het verkrijgen ervan vindt een openbaar onderzoek plaats. Na het verkrijgen van de bouwvergunning kunnen de werken starten.

De realisatie van het kustverdedigingsproject is gepland voor eind 2003.

Dan kunnen de Oostendenaars in een veilige stad op beide oren slapen en is Oostende weer zeewaardig.

**Architecturale beelden**

architect E + W Eggermont  
Gent, 09/245.68.90

**Fotografie:**

fotografie Verne  
fotografie Louagie  
fotografie Maenhoudt

**Lay-out:**

RE-ACTION reclamebureau  
Oostende, 059-33.40.55

**Tekst en Projectcoördinatie:**

Eco Consult Milieucommunicatie bvba,  
Moerbeke Waas, 09/326.80.80

John Pauwels, p.r. en communicatie  
Waterwegen Kust 059-55.42.02

**Verantwoordelijke uitgever:**

Ir. Bernard De Putter, Afdelingshoofd  
Waterwegen Kust (AWZ), 059-55.42.11

